

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ
імені Дніпрової Чайки

**КАЛЕНДАР
ЗНАМЕННИХ
І ПАМ'ЯТНИХ
ДАТ**

2024

Комунальний заклад «Херсонська обласна бібліотека для дітей
імені Дніпрової Чайки» Херсонської обласної ради

Інформаційно-бібліографічний відділ

Календар знаменних та пам'ятних дат на 2024 рік

У 2024 році на державному рівні відзначатимуться дати:

- **1000 років** із часу утворення **Чернігівського князівства**;
- **825 років** із часу утворення **Галицько-Волинської держави** (1199);
- **450 років** із часу видання у Львові «Букваря» – друкованого шкільного підручника (1574);
- **450 років** із часу видання у Львові «Апостола» - першої друкованої книги в Україні;
- **250 років** із часу укладення **Григорієм Сковородою** збірки «**Байки Харківські**» (1774);
- **150 років** із часу відкриття **Одеського обласного академічного драматичного театру** (1874);
- **150 років** із часу заснування **Херсонського державного аграрно-економічного університету** (01.09.1874);
- **125 років** із часу заснування **Одеського національного художнього музею** (1899);
- **125 років** із часу заснування **Обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д.І. Чижевського** (нині у м. Кропивницькому) (1899);
- **100 років** із часу заснування **Херсонської обласної бібліотеки для дітей імені Дніпрової Чайки** (1924);
- **100 років** із часу заснування «**Українського Радіо**» - запуску у Харкові першої в Україні радіостанції;
- **75 років** із часу заснування у місті Снятині **Літературно-меморіального музею Марка Черемшини** (1949);
- **1000 років** із часу народження **Ізяслава (Ізяслава-Дмитрія) Ярославича**, Великого князя Київського, сина Ярослава Мудрого;
- **175 років** від дня народження **Олени Пчілки** (справжні ім'я та прізвище - Ольга Косач), письменниці, фольклористки, етнографіні, перекладачки, редакторки, видавчині, громадської діячки;
- **100 років** від дня народження **Сергія Параджанова**, кінорежисера;

- **90 років** від дня народження **Леоніда Кравчука**, Президента України, політичного та державного діяча, Героя України;
- **160 років** від дня народження **Володимира Самійленка**, поета, драматурга, публіциста, перекладача;
- **100 років** від дня народження **Дарії Гусяк**, політичної діячки, діячки ОУН, зв'язкової Головнокомандувача УПА Романа Шухевича, борчині за незалежність України у XX столітті;
- **150 років** від дня народження **Олександра Щербини**, вченого, філолога, тифлолога, філософа, психолога, педагога, засновника української тифлопедагогічної науки;
- **75 років** від дня народження **Володимира Івасюка**, композитора, поета, основоположника української естрадної музики, Героя України;
- **210 років** від дня народження **Тараса Шевченка**, поета, прозаїка, художника, етнографа, громадського діяча, однієї з центральних постатей національної культури;
- **150 років** від дня народження **Августина Волошина**, президента Карпатської України, державного, політичного, церковного та культурного діяча, священника, педагога, журналіста, видавця, Героя України, репресованого, борця за незалежність України у XX столітті;
- **120 років** від дня народження **Марка Вороного**, перекладача, поета, представника «Розстріляного Відродження», репресованого;
- **160 років** від дня народження **Василя Липківського**, церковного діяча, педагога, публіциста, першого митрополита Української автокефальної православної церкви, історика, письменника, репресованого;
- **180 років** від дня народження **Миколи Мурашка**, художника, графіка, історика мистецтва, педагога, громадського діяча;
- **90 років** від дня народження **Павла Загребельного**, актора театру і кіно, театрального режисера, педагога;
- **160 років** від дня народження **Михайла Коцюбинського**, письменника, драматурга, громадського діяча;
- **120 років** від дня народження **Людмили Руденко**, спортсменки, шахістки, чемпіонки світу та ін.

Дні пам'яті:

- **10-ті роковини початку російського збройного вторгнення до України, початку російсько-української війни;**
- **10 років із часу Іловайської трагедії**

З повним переліком пам'ятних дат та ювілеїв 2024 року можна ознайомитись на сайті Верховної Ради України за покликанням:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/2098562>

ЗНАМЕННІ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ХЕРСОНЩИНИ

- 2 січня**   **85 років (1939-1990)** від дня народження **Бахути Анатолія Павловича**, поета
- 13 січня**   **65 років (1959)** від дня народження **Галл-Савальської Олени Ігорівни**, актриси, народної артистки України
- 14 січня**   **100 років (1924-2002)** від дня народження **Куліша Леоніда Пилиповича**, письменника, перекладача
- 26 січня**   **110 років (1914-2004)** від дня народження **Горностаєва Євгена Вікентійовича**, краєзнавця-дослідника
- 1 лютого**   **100 років (1924)** з часу заснування **Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрової Чайки**
- 18 березня**   **90 років (1934-2020)** від дня народження **Федоровської Лади Костянтинівни**, літературного критика, поетеси
- 21 березня**   **140 років (1884-1974)** від дня народження **Шовкуненка Олексія Олексійовича**, художника, педагога
- 26 березня**   **65 років (1959)** від дня народження **Книги Олександра Андрійовича**, театрального діяча, народного артиста України
- 30 березня**   **80 років (1944)** з часу утворення **Херсонської області**
- 5 квітня**   **80 років (1944)** з часу відкриття **Херсонської обласної філармонії**
- 1 травня**   **95 років (1929-2019)** від дня народження **Шаройка Василя Никифоровича**, поета, гумориста, перекладача, педагога
- 1 травня**   **100 років (1924-2018)** від дня народження **Василенка Миколи Олександровича**, поета, прозаїка
- 11 червня**   **75 років (1949)** від дня народження **Тютюнник Алли Миколаївни**, письменниці, журналістки, сценаристки
- 19 червня**   **65 років (1959)** від дня народження **Крата Анатолія Анатолійовича**, поета
- 28 червня**   **95 років (1929)** від дня народження **Болгарина Ігоря Яковича**, письменника, кіносценариста, режисера
- 29 вересня**   **85 років (1939)** від дня народження **Толока Анатолія Степановича**, актора, народного артиста України

- 1 жовтня**   **70 років (1954)** від дня народження **Андреєва Віктора Миколайовича**, поета
- 3 жовтня**   **165 років(1859-1906)** від дня народження **Хетагурова Кости Левановича**, осетинського поета
- 8 грудня**   **160 років (1864-1942)** від дня народження **Пачоського Йосипа Конрадовича**, вченого натураліста, дослідника
- 19 грудня**   **95 років (1929-2021)** від дня народження **Каляки Миколи Михайловича**, письменника
- 23 грудня**   **105 років (1919-1976)** від дня народження **Белоусова Валентина Олексійовича**, письменника
- 27 грудня**   **90 років (1934)** від дня народження **Латиніної Лариси Семенівни**, гімнастки
- 29 грудня**   **130 років (1894-1982)** від дня народження **Андрієнка-Нечитайла Михайла Федоровича**, художника - авангардиста, мистецтвознавця

Лютий - 65 років (1959) з часу створення **Херсонської обласної організації Національної спілки письменників України**

Жовтень - 110 років (1914) з часу заснування **Херсонської міської клінічної лікарні ім. Є.Є.Карабелеша**

110 років (1914) з часу відкриття **Херсонської міської клінічної лікарні імені Афанасія і Ольги Тропіних**

Жовтень - 80 років(1944) з часу заснування **Херсонського фахового коледжу культури і мистецтв**

190 років (1834) з часу заснування **Херсонської державної морської академії**

150 років (1874) з часу заснування **Херсонського державного аграрно-економічного університету**

940 років (1084) з часу першої згадки про **Олешки**

240 років (1784) з часу заснування **м. Берислава**

240 років (1784) з часу заснування **сmt Великої Олександрівки**

240 років (1784) з часу заснування **м. Генічеська**

230 років (1794) з часу заснування **сmt Каланчака**

230 років (1794) з часу заснування **сmt Чаплинки**

155 років (1869) з часу заснування **сmt Високопілья**

130 років (1894) з часу заснування **м. Скадовська**

Січень

1 Новий рік

105 років тому (1919) Директорія УНР видала **Закон «Про державну мову в Українській Народній Республіці»**, який визначив українську мову як державну

105 років від дня народження **Джерома Девіда Селінджера** (1919-2010), американського прозаїка

110 років від дня народження **Юрія Оліферовича Збанацького** (1914-1994), українського прозаїка, кінодраматурга

115 років від дня народження **Степана Андрійовича Бандери** (1909-1959), українського політичного діяча, одного з лідерів українського національно-визвольного руху 30-50-х рр. ХХ ст.

3 **115 років** від дня народження **Петра Євлампійовича Сабадиша** (1909-1994), українського живописця

4 **215 років** від дня народження **Луї Брайля** (1809-1852), французького тифлопедагога, винахідника рельєфно-крапкового шрифту для письма й читання незрячих

6 **Надвечір'я Богоявлення (Другий Святвечір)** **Хрещення Господнє**

190 років від дня народження **Степана Васильовича Руданського** (1834-1873), українського поета, перекладача

8 **200 років** від дня народження **Вілкі Вільяма Коллінза** (1824-1889), англійського прозаїка, драматурга

8 **145 років** від дня народження **Степана Васильовича Васильченка** (Панасенка) (1879-1932), українського прозаїка, педагога

9 **100 років** від дня народження **Сергія Йосиповича Параджанова** (1924-1990), видатного вірменського та українського кінорежисера

12 **Мучениці Тетяни**

115 років від дня народження **Марії Оксентіївни Примаченко** (1909-1997), української народної художниці в жанрі «наївного мистецтва»

130 років від дня народження **Василя Михайловича Еллана-Блакитного** (1894-1925), українського письменника і громадського діяча

- 75 років** від дня народження **Харукі Муракамі** (1949), японського письменника, перекладача
- 14**   **100 років** від дня народження **Андрія Пилиповича М'ястківського** (1924-2003), українського поета, письменника, перекладача
- 17**   **140 років** від дня народження **Бернарда Михайловича Кратка** (1884-1906), українського скульптора
- 19**   **215 років** від дня народження **Едгара Аллана По** (1809-1849), американського прозаїка, поета, есеїста, літературного критика
- 20**   **День Автономної Республіки Крим**
- 21**   **Міжнародний день об'ємів**
- 22**   **День Соборності України**
105 років тому (1919) Директорія Української Народної Республіки проголосила на Софіївській площі в Києві **Акт злуки** всіх українських земель (західних і східних) в єдину соборну Українську Державу
- 24**   **145 років** від дня народження **Станіслава Пилиповича Людкевича** (1879-1979), українського композитора, музикознавця, фольклориста
- 25**   **265 років** від дня народження **Роберта Бернса** (1759-1796), шотландського поета
- 25**   **150 років** від дня народження **Вільяма Сомерсета Моема** (1874-1965), англійського прозаїка, драматурга
- 26**   **Всесвітній день митниці**
- 27**   **День працівника контрольно-ревізійної служби України**
Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
185 років від дня народження **Павла Платоновича Чубинського** (1839-1884), українського етнографа, фольклориста, поета, автора слів Гімну України
- 29**   **День пам'яті героїв Крут (1918)**
- 30**   **Міжнародний день ювеліра**
190 років від дня народження **Володимира Боніфатійовича Антоновича** (1834-1908), українського історика, археолога, етнографа, археографа

Лютий

2 Стрітєння Господне

195 років від дня народження **Альфреда Едмунда Брема** (1829-1884), німецького письменника-натураліста

3 **160 років** від дня народження **Володимира Івановича Самійленка** (1864-1925), українського поета-лірика, сатирика, драматурга та перекладача

4 **530 років** від дня народження **Франсуа Рабле** (1494-1553), французького письменника, сатирика

145 років від дня народження **Василя Костьовича Короліва-Старого** (Короліва) (1879-1941), письменника українського зарубіжжя

6 День безпечного Інтернету

7 **220 років** від дня народження **Миколи Андрійовича Маркевича** (1804-1860), українського історика, етнографа, письменника, композитора, фольклориста

11 **110 років** від дня народження **Лариси Михайлівни Письменної** (1914-1992), української дитячої письменниці, казкарки

11 **150 років** від дня народження **Ельзи Бєсков** (1874-1953), шведської дитячої письменниці, художниці-ілюстраторки

12 **215 років** від дня народження **Чарльза Дарвіна** (1809-1882), англійського природодослідника, основоположника еволюційного вчення про історичний розвиток органічного світу

13 **120 років** від дня народження **Данила Павловича Скоропадського** (1904-1957), українського громадського та політичного діяча

140 років від дня народження **Наталії Дмитрівни Полонської-Василенко** (1884-1973), українського історика, археолога, архівіста

14 День Святого Валентина

День комп'ютерника

Міжнародний день дарування книг

15 День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

460 років від дня народження **Галілео Галілея** (1564-1642), італійського фізика, математика, астронома, механіка

17 День спонтанного прояву доброти

165 років від дня народження **Миколи Федоровича Гамалії** (1859-1949), українського мікробіолога й епідеміолога

65 років від дня народження **Євгенії Анатоліївни Кононенко** (1959), українського прозаїка, поетеси, перекладачки

20 День Героїв Небесної Сотні

Всесвітній день соціальної справедливості

130 років від дня народження **Ярослава Леона Івашкевича** (1894-1980), польського письменника, перекладача

21 Міжнародний день рідної мови

22 Міжнародний день підтримки жертв злочинів

23 125 років від дня народження **Еріха Кестнера** (1899-1974), німецького прозаїка, сценариста, сатирика

24 Роковини повномасштабного вторгнення військ РФ в Україну (день пам'яті)

27 120 років від дня народження **Леоніда Івановича Смілянського** (1904-1966), українського прозаїка

28 65 років від дня народження **Меган Макдоналд** (1959), американської дитячої письменниці, бібліотекарки

Березень

2 200 років від дня народження **Костянтина Дмитровича Ушинського** (1824-1871), українського педагога, вченого, правознавця, одного із засновників педагогічної науки та народної школи

70 років від дня народження **Людмили Василівни Таран** (1954), української письменниці, літературознавиці, журналістки

165 років від дня народження **Шолом-Алейхема** (Соломона Нохумовича Рабиновича) (1859-1916), єврейського прозаїка

120 років від дня народження **Доктора Сьюза** (Теодора Сьюза Гейзела) (1904-1991), американського дитячого письменника, художника-ілюстратора, мультиплікатора

- 3 Всесвітній день письменника**
- 4 75 років** від дня народження **Володимира Михайловича Івасюка** (1949-1979), українського поета та композитора
- 7 100 років** від дня народження **Кобо (Кіміфуса) Абе** (1924-1993), японського прозаїка, драматурга, сценариста
- 8 Міжнародний жіночий день**
- 165 років** від дня народження **Кеннет Грема** (1859-1932), шотландського письменника
- 9 210 років** від дня народження **Тараса Григоровича Шевченка** (1814-1861), видатного українського поета, прозаїка, живописця, громадського діяча
- 12 110 років** від дня народження **Лідії Олександрівни Компанієць** (1914-2003), української письменниці, сценаристки
- 14 День українського добровольця**
- 220 років** від дня народження **Йогана Штрауса (батька)** (1804-1849), австрійського композитора, скрипаля й диригента, засновника музичної династії Штраусів
- 145 років** від дня народження **Альберта Ейнштейна** (1879-1955), німецького й американського фізика теоретика, одного з найвизначніших фізиків ХХ століття
- 15 120 років** від дня народження **Зіновія Васильовича Храпливого** (1904-1983), українського фізика-теоретика
- 55 років** від дня народження **Марії Миколаївни Морозенко (Мороз)** (1969-2023), української дитячої письменниці, поетеси
- 17 150 років** від дня народження **Августина Івановича Волошина** (1874-1945), українського педагога, письменника, публіциста
- 105 років** від дня народження **Олекси Федотовича Коломійця** (1919-1994), українського письменника, драматурга
- 55 років** від дня народження **Лариси Миколаївни Ніцой** (1969), української письменниці, педагога
- 18 120 років** від дня народження **Марка Миколайовича Вороного** (1904-1937), українського поета, перекладача

- 20**   **385 років** від дня народження **Івана Степановича Мазепи** (1639-1709), українського військового, політичного і державного діяча, гетьмана війська Запорозького
- 21**   **Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації**
- Міжнародний день лялькаря**
- Міжнародний день лісу**
- Всесвітній день поезії**
- 140 років** від дня народження **Олексія Олексійовича Шовкуненка** (1884-1974), українського живописця
- 95 років** від дня народження **Юрія Михайловича Мушкетика** (1929-2019), українського прозаїка
- 22**   **Всесвітній день водних ресурсів (Всесвітній день води)**
- 23**   **120 років** від дня народження **Докії Кузьмівни Гуменної** (1904-1996), письменниці українського зарубіжжя
- 24**   **Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз**
- 190 років** від дня народження **Вільяма Морісса** (1834-1896), англійського письменника, художника, перекладача, громадського діяча
- 25**   **Благовіщення Пресвятої Богородиці**
- Міжнародний день пам'яті жертв рабства та трансатлантичної работоргівлі**
- День Служби безпеки України**
- 60 років** від дня народження **Кейт ДіКамілло** (1964), американської дитячої письменниці, авторки фентезі
- 26**   **День внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України**
День Національної гвардії
- 27**   **Всесвітній день театру**
- 30**   **180 років** від дня народження **Поля Верлена** (1844-1896), французького письменника, поета

Квітень

1 День сміху

Міжнародний день птахів

215 років від дня народження **Миколи Васильовича Гоголя** (1809-1852), прозаїка, драматурга, критика, публіциста українського походження

2 Міжнародний день дитячої книги

Всесвітній день поширення інформації про проблеми аутизму

4 День створення НАТО

Міжнародний день інтернету

130 років від дня народження **Дмитра Івановича Чижевського** (1809–1852), українського ученого-енциклопедиста, філософа, літературознавця, дослідника української та слов'янської літератури

6 **115 років** від дня народження **Никифора Григоровича Білоконя** (1909–1975), українського поета-гумориста

60 років від дня народження **Девіда Едмондса** (1964), англійського прозаїка

7 Всесвітній день здоров'я

День геолога

185 років від дня народження **Володимира Маркіяновича Шашкевича** (1839–1885), українського письменника, народознавця; сина Маркіяна Шашкевича

8 **150 років** від дня народження **Михайла Андрійовича Коссака** (1874–1938), українського композитора, диригента, музикознавця, музичного педагога

10 **50 років** від дня народження **Володимира Читая** (Володимира Миколайовича Кравчука) (1974), українського дитячого письменника, казкаря

11 Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів

12 День космонавтики

День працівників ракетно-космічної галузі України

- 16**   **135 років** від дня народження **Чарлі Чапліна** (1889–1977), легендарного англійського та американського кіноактора і кінорежисера, одного із найкращих коміків в історії світового кіно
- 180 років** від дня народження **Анатолія Франса** (Франсуа Тібо) (1844-1924), французького прозаїка, літературного критика
- 18**   **Міжнародний день пам'яток і визначних місць**
- День пам'яток історії та культури**
- 20**   **День довкілля**
- 22**   **Міжнародний день землі**
- 230 років** від дня народження **Іманнуїла Канта** (1724–1804), німецького філософа
- 23**   **Юрія Переможця**
- Всесвітній день книги та авторського права**
- Всеукраїнський день психолога**
- 460 років** від дня народження **Вільяма Шекспіра** (1564-1616), англійського драматурга, поета
- 140 років** від дня народження **Івана Івановича Шмальгаузена** (1884–1963), українського біолога, зоолога
- 24**   **Міжнародний день солідарності молоді**
- 26**   **Всесвітній день інтелектуальної власності**
- Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф**
- День Чорнобильської трагедії**
- 28**   **Вхід Господній у Єрусалим (Вербна неділя)**
- Всесвітній день охорони праці**
- Всесвітній день споріднених міст**

29 Міжнародний день танцю

100 років від дня народження **Ганни Черінь** (Паньків) (1924-2016), поетеси, прозаїка українського зарубіжжя

195 років від дня народження **Миколи Миколайовича Кобринського** (1829–1893), українського фольклориста та культурно-освітнього діяча

Травень

2 **165 років** від дня народження **Джерома Клапки Джерома** (1859-1927), англійського прозаїка-гумориста, драматурга

3 **Всесвітній день свободи друку (преси)**

5 **Великдень**

7 **День радіо**

8 **Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої Світової війни**

Міжнародний день Червоного Хреста

9 **Міжнародний день Європи**

100 років від дня народження **Федіра Трохимовича Моргуна** (1924–2008), радянського і українського ученого-аграрія, економіста, письменника і публіциста

11 **160 років** від дня народження **Етель Ліліани Войнич** (1864–1960), англійської письменниці, перекладачки

12 **День Матері**

Всесвітній день медичних сестер

165 років від дня народження **Михайла Олександровича Алісова** (1859–1933), українського художника-пейзажиста

125 років від дня народження **Моріса Карема** (1899-1978), бельгійського поета, казкаря

13 **175 років** від дня народження **Панаса Мирного** (Панаса Яковича Рудченка) (1849-1920), українського прозаїка, драматурга

75 років від дня народження **Єви Ерікссон** (1949), шведської художниці-ілюстраторки, письменниці

- 14**   **110 років** від дня народження **Онеліо Хорхе Кардосо** (1914-1986), кубинського прозаїка, сценариста, казкаря
- 15**   **Міжнародний день родини. Всеукраїнський день сім'ї**
- 165 років** від дня народження **Панаса Карповича Саксаганського** (Тобілевич, 1859–1940), українського актора та режисера
- 165 років** від дня народження **П'єра Кюрі** (1859–1906), французького фізика та хіміка
- 170 років** від дня народження **Івана Яковича Горбачевського** (1854–1942), українського вченого-біохіміка, громадсько-політичного і освітнього діяча
- 16**   **День вишиванки**
- 17**   **Всесвітній день електрозв'язку та інформаційного суспільства**
- 18**   **Міжнародний день музеїв**
- День науки**
- День скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу (1944)**
- 19**   **Всеукраїнський день працівників культури**
- День молодіжних та дитячих громадських організацій**
- День пам'яті жертв політичних репресій**
- 135 років** від дня народження **Миколи Євшана** (справж. – Микола Йосипович Федюшко; 1889–1919), українського літературознавця, літературного критика
- 20**   **225 років** від дня народження **Оноре де Бальзака** (1799-1850), французького прозаїка
- 180 років** від дня народження **Миколи Івановича Мурашка** (1844–1909), українського художника-живописця, педагога, діяча мистецької освіти в Україні
- 21**   **Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку**
- 22**   **День перепоховання Т. Шевченка на Чернечій горі поблизу Канева (1861)**

Міжнародний день біологічного різноманіття

165 років від дня народження **Артура Конан Дойла** (1859-1930), англійського прозаїка, автора детективних творів

145 років від дня народження **Симона Васильовича Петлюри** (1879–1926), українського державного та політичного діяча, публіциста, організатора українських збройних сил

23 День Героїв (Свято Героїв)

24 День Рівноапостольних Кирила та Мефодія

День слов'янської писемності і культури

Європейський день парків

25 День філолога

День працівників видавництв, поліграфії та книго розповсюдження

135 років від дня народження **Ігоря Івановича Сікорського** (1889–1972), авіаконструктора й підприємця українського походження

26 День хіміка

27 165 років від дня народження **Панаса Карповича Саксаганського** (Тобілевич) (1859–1940), визначного українського актора, режисера, драматурга і педагога

95 років від дня народження **Романа Івановича Іваничука** (1929-2016), українського письменника, публіциста, педагога

29 Міжнародний день миротворців ООН

150 років від дня народження **Гілберта Кітта Честертона** (1874-1936), англійського письменника, публіциста

31 Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням

205 років від дня народження **Волта Вітмена** (1819-1892), американського поета, журналіста, публіциста

Червень

- 1**   **Міжнародний день захисту дітей**
- 4**   **Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії**
- 115 років** від дня народження **Олександра Єлисейовича**
Гльченка (1909–1994), українського письменника
- 5**   **Всесвітній день охорони навколишнього середовища**
- 6**   **День журналіста**
- 425 років** від дня народження **Дієго Веласкеса** (1599–1660),
іспанського художника
- 8**   **Всесвітній день океанів**
- 9**   **Міжнародний день друзів**
- 11**   **160 років** від дня народження **Ріхарда Штрауса** (1864–1949),
німецького композитора
- 125 років** від дня народження **Ясунарі Кавабати** (1899-1972),
японського письменника
- 13**   **Вознесіння Господнє**
- 150 років** від дня народження **Марка Черемшини** (Івана Юрійовича
Семанюка) (1874-1927), українського письменника, громадського діяча
- 16**   **Трійця**
- День медичного працівника**
- 17**   **Всесвітній день боротьби з опустеленням і посухою**
- 100 років** від дня народження **Володимира Івановича Ладигеца**
(1924-1991), українського поета, прозаїка, перекладача
- 20**   **Всесвітній день біженців**
- 21**   **65 років** від дня народження **Галини Костянтинівни Вдовиченко**
(1959), української письменниці, журналістки
- 22**   **День Скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні**
- 23**   **Міжнародний олімпійський день**

100 років від дня народження **Григорія Яковича Храпача** (1924-2013), українського поета, прозаїка, автора творів для дітей

24 Різдво Івана Предтечі. Свято Івана Купала

100 років від дня народження **Богдана Йосиповича Чалого** (1924-2008), українського письменника, автора творів для дітей

28 День Конституції України

29 Святих апостолів Петра і Павла

175 років від дня народження **Олени Пчілки** (Ольги Петрівни Косач) (1849-1930), української поетеси, прозаїка, драматурга, перекладачки, літературного критика

30 День молоді

Липень

1 День архітектури України

220 років від дня народження **Жорж Санд** (Аврори Дюпен) (1804-1876), французької письменниці

4 220 років від дня народження **Натаніеля Готорна** (1804-1864), американського прозаїка-романіста

6 День військ ППО Збройних Сил України

7 День працівника природно-заповідної справи

День Військово-морських Сил України

8 День родини

9 85 років від дня народження **Ігоря Мироновича Калинця** (1939), українського поета і прозаїка

11 День Святої рівноапостольної княгині Ольги

Всесвітній день народонаселення

12 140 років від дня народження **Амедео Модільяні** (1884-1920), італійського живописця та скульптора

100 років від дня народження **Василя Лукича Юхимовича** (1924-2002), українського поета, журналіста, автора українських пісень

80 років від дня народження **Ульфа Старка** (1944-2017), шведського письменника, сценариста

15 **День рівноапостольного великого князя Володимира**

День Української Державності

День хрещення Київської Русі-України

20 **720 років** від дня народження **Франческо Петрарки** (1304-1374), італійського поета, літописця

21 **125 років** від дня народження **Ернеста Гемінгвея** (1899-1961), американського письменника, журналіста

22 **100 років** від дня народження **Анатолія Аркадійовича Горчинського** (1924-2007), українського режисера, композитора

24 **200 років** від дня народження **Александра Дюма** (1824-1895), французького письменника, драматурга, поета

26 **130 років** від дня народження **Олдоса Гакслі** (1894-1963), англійського прозаїка

30 **Міжнародний день дружби**

50 років від дня народження **Анатолія Дністрового** (Анатолія Олександровича Астаф'єва) (1974), українського прозаїка, поета, есеїста, художника

Серпень

1 **Медовий Спас. Маковія**

205 років від дня народження **Германа Мелвілла** (1819-1891), американського прозаїка

3 **120 років** від дня народження **Кліффорда Дональда Саймака** (1904-1988), американського письменника-фантаста

70 років від дня народження **Кріса Тведта** (1954), норвезького письменника, автора детективних творів для молоді

4 **День Повітряних Збройних Сил України**

170 років від дня народження **Марії Костянтинівни Заньковецької** (1854-1934), української актриси

- 165 років** від дня народження **Кнута Гамсуна** (Кнута Педерсена) (1859-1952), норвезького прозаїка
- 50 років** від дня народження **Йонни Ягелло** (1974), польської письменниці, журналістки, авторки творів для дітей
- 5** **125 років** від дня народження **Бориса Дмитровича Антоненка-Давидовича** (1899-1984), українського прозаїка, перекладача, мовознавця, літературознавця
- 6** **Преображення Господнє**
- Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї**
- 7** **205 років** від дня народження **Пантелеймона Олександровича Куліша** (1819-1897), українського письменника, драматурга, перекладача, мовознавця, етнографа, фольклориста
- 8** **День військ зв'язку Збройних Сил України**
- 190 років** від дня народження **Юрія Адальбертовича Федьковича** (Осипа-Юрія Федьковича) (1834-1888), українського прозаїка, поета
- 9** **Міжнародний день корінних народів світу**
- 105 років** від дня народження **Юхима Петровича Чеповецького** (1919-2014), українського дитячого письменника, казкаря
- 125 років** від дня народження **Памели Ліндон Треверс** (Гелен Ліндон Гофф) (1899-1996), англійської письменниці
- 110 років** від дня народження **Туве Маріки Янсон** (1914-2001), фінської дитячої письменниці, художниці
- 12** **Всесвітній день молоді**
- 13** **60 років** від дня народження **Степана Васильовича Процюка** (1964), українського прозаїка, поета, есеїста
- 15** **Успіння Пресвятої Богородиці**
- День археолога**
- 16** **90 років** від дня народження **Діани Вінн Джонс** (1934-2011), англійської письменниці, авторки фентезійних творів для дітей та дорослих
- 18** **70 років** від дня народження **Януша Леона Вишневецького** (1954), польського прозаїка

- 20**   **85 років** від дня народження **Валерія Олександровича Шевчука** (1939), українського прозаїка, літературознавця, перекладача, драматурга
- 23**   **День Державного Прапора України**
- 24**   **День Незалежності України**
- 25**   **85 років** від дня народження **Володимира Григоровича Дрозда** (1939-2003), українського письменника
- 100 років** від дня народження **Павла Архиповича Загребельного** (1924-2009), українського письменника, сценариста
- 26**   **55 років** від дня народження **Лесі Вікторівни Мовчун** (1969), української письменниці, поетеси, мовознавці
- 110 років** від дня народження **Хуліо Флоренсіо Кортасара** (1914-1984), аргентинського прозаїка, поета
- 27**   **90 років** від дня народження **Володимира Івановича Лучука** (1934-1992), українського поета, перекладача
- 28**   **275 років** від дня народження **Йоганна Вольфганга Гете** (1749-1832), німецького поета, прозаїка, драматурга
- 29**   **Усікновення глави Івана Предтечі**
- 155 років** від дня народження **Мирона Омеляновича Тарнавського** (1869-1938), українського полководця Української галицької армії

Вересень

- 1**   **День знань**
- 85 років тому (1939) розпочалася Друга світова війна**
- 2**   **1945 – підписано Акт про беззастережну капітуляцію Японії. Закінчення Другої світової війни**
- 3**   **160 років** від дня народження **Мусія Степановича Кононенка** (1864-1922), українського письменника і громадського діяча
- 65 років** від дня народження **Мирослава Івановича Дочинця** (1959), українського письменника, видавця, журналіста
- 4**   **215 років** від дня народження **Юліуша Словацького** (1809-1849), польського поета і драматурга

- 100 років** від дня народження **Джоан Ейкен** (1924-2004), англійської поетеси, прозаїка, драматурги ні
- 6**   **155 років** від дня народження **Фелікса Зальтена** (Зигмунда Зальцмана) (1869-1945), австрійського прозаїка, літературного критика, журналіста
- 8**   **Різдво Пресвятої Богородиці**
- Міжнародний день грамотності**
- Міжнародний день солідарності журналістів**
- 9**   **255 років** від дня народження **Івана Петровича Котляревського** (1769-1838), українського письменника, драматурга, перекладача, просвітителя
- 10**   **130 років** від дня народження **Олександра Петровича Довженка** (1894-1956), українського прозаїка, кінорежисера
- 100 років** від дня народження **Марії Миколаївни Клименко** (1924–2000), української актриси
- 100 років** від дня народження **Миколи Олексійовича Хана** (1924–1981), українського живописця
- 11**   **160 років** від дня народження **Павла Арсеновича Грабовського** (1864-1902), українського поета, публіциста, перекладача
- 500 років** від дня народження **П'єра Ронсара** (1524-1585), французького поета
- 13**   **День програміста**
- 190 років** від дня народження **Анатолія Патрикійовича Свидницького** (1834-1871), українського письменника, громадського діяча і фольклориста
- 14**   **День українського кіно**
- День фізкультури і спорту**
- 255 років** від дня народження **Александера фон Гумбольдта** (1769-1859), німецького вченого-енциклопедиста, фізика, метеоролога
- 15**   **Міжнародний день демократії**

235 років від дня народження **Джеймса Фенімора Купера** (1789-1851), американського письменника-романтика

220 років від дня народження **Михайла Олександровича Максимовича** (1804-1873), українського вченого-природознавця, історика, письменника і фольклориста

17 Віри, Надії, Любові та матері їх Софії

День рятівника

День працівників цивільного захисту

160 років від дня народження **Михайла Михайловича Коцюбинського** (1864-1913), українського письменника, громадського діяча

60 років від дня народження **Шона Кові** (1964), американського прозаїка, автора мотиваційних книг для дітей та підлітків

18 95 років від дня народження **Алли Олександрівни Горської** (1929-1970), української художниці і відомої діячки правозахисного руху

20 95 років від дня народження **Івана Олексійовича Світличного** (1929-1992), українського поета, літературознавця, мовознавця

21 День винахідника і раціоналізатора

Міжнародний день миру

22 День партизанської слави

23 90 років від дня народження **Миколи Миколайовича Льницького** (1934), українського літературознавця, критика, поета

145 років від дня народження **Павла Івановича Сениці** (1879-1960), українського композитора, педагога і фольклориста, збирача і обробника українських народних пісень

26 Європейський день мов

Всесвітній день моря

27 День туризму

День вихователя і всіх дошкільних працівників

- 28**   **95 років** від дня народження **Дмитра Васильовича Павличка** (1929-2023), українського поета, перекладача, літературного критика, публіциста
- 30**   **Всеукраїнський день бібліотек**

Жовтень

- 1**   **Покрова Пресвятої Богородиці**
- День українського козацтва**
- День захисників і захисниць України**
- Міжнародний день музики**
- День ветеранів та людей похилого віку**
- 2**   **Міжнародний день ненасильства**
- Міжнародний день соціального педагога**
- 4**   **Всесвітній день усмішки**
- Всесвітній день тварин**
- Всесвітній тиждень космосу**
- 5**   **115 років** від дня народження **Богдана-Ігора Антонича** (1909-1937), українського поета, прозаїка, перекладача, літературознавця
- 6**   **День працівників освіти**
- Всесвітній день вчителя**
- 9**   **Всесвітній день пошти**
- 120 років** від дня народження **Миколи Платоновича Бажана** (1904-1983), українського письменника, філософа, перекладача, поета
- 10**   **135 років** від дня народження **Михайла Опанасовича Драй-Хмари** (1889-1939), українського поета, літературознавця, перекладача доби Розстріляного Відродження
- 130 років** від дня народження **Віктора Домонтовича** (Віктора Платоновича Петрова) (1894-1969), українського письменника, літературознавця, археолога, історика

- 12**   **90 років** від дня народження **Юрія Миколайовича Щербака** (1934), українського письменника, сценариста, публіциста
- 13**   **День художника**
- 15**   **95 років** від дня народження **Милорада Павича** (1929-2009), сербського поета, прозаїка, перекладача
- 16**   **170 років** від дня народження **Оскара Вайльда** (Оскара Фінгала О'Флаерті Уїлса) (1854-1900), англійського поета, прозаїка, есеїста, драматурга
- 17**   **Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності**
- 210 років** від дня народження **Якова Федоровича Головацького** (1814-1888), українського лінгвіста, етногафа, фольклориста, історика
- 19**   **170 років** від дня народження **Сергія Івановича Васильківського** (1854-1917), українського живописця, пейзажиста
- 21**   **70 років** від дня народження **Зірки Захаріївни Мензатюк** (1954), української письменниці, казкарки, журналістки
- 95 років** від дня народження **Урсули Ле Гуїн** (1929-2018), американської письменниці-фантастки, літературного критика, перекладачки
- 24**   **День Організації Об'єднаних Націй**
- 25**   **95 років** від дня народження **Петра Федоровича Сингаївського** (1929-1995), українського поета, прозаїка, сценариста, перекладача
- 85 років** від дня народження **Василя Тимофійовича Скуратівського** (1939-2005), українського прозаїка, народознавця, видавця
- 27**   **День української писемності та мови**
- 28**   **День звільнення України від фашистських загарбників**
- Міжнародний день шкільних бібліотек**
- Міжнародний день анімації**
- 29**   **75 років** від дня народження **Георгія Георгійовича Почепцова** (1949), українського письменника-фантаста, журналіста, науковця
- 31**   **Міжнародний день Чорного моря**

Міжнародний день економії

135 років від дня народження **Івана Миколайовича Шульги** (1889-1956), українського художника

120 років від дня народження **Захара Петровича Мороза** (1904-1958), українського літературознавця і драматурга

Листопад

2 **100 років** від дня народження **Ганни Василівни Василячук** (1924-2003), української майстрині художнього ткацтва

3 **День інженерних військ**

День ракетних військ та артилерії

5 **90 років** від дня народження **Кіри Георгіївни Муратової** (1934), українського кіножурисера, сценариста

105 років від дня народження **Віктора Яковича Кузьменка** (1919-1997), херсонського поета

6 **День працівника соціальної сфери**

Міжнародний день запобігання експлуатації довкілля під час війни і збройних конфліктів

7 **95 років** від дня народження **Бенні Аллана Андерсена** (1929-2018), данського письменника, сценариста, поета-пісняра

8 **70 років** від дня народження **Наталки Геннадіївни Білоцерківець** (1954), української поетеси, перекладачки

70 років від дня народження **Кадзуо Ішігуро** (1954), британського письменника японського походження, автора фентезійних творів

9 **Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва**

10 **Всесвітній день молоді**

Всесвітній день науки за мир та розвиток

265 років від дня народження **Йоганна Крістофа Фрідріха Шиллера** (1759-1805), німецького поета, драматурга, філософа

11 **Міжнародний день енергозбереження**

100 років від дня народження **Ганни Георгіївни Ігнатенко** (1924-2008), української письменниці, літературознавця, перекладача, педагога

105 років від дня народження **Юхима Йосиповича Березіна** (1919-2004), українського актора естради і кіно

12 **95 років** від дня народження **Міхаеля Андреаса Гельмута Енде** (1929-1995), німецького письменника, автора творів для дітей

13 **135 років** від дня народження **Остапа Вишні** (Павла Михайловича Губенка) (1889-1956), українського письменника, новеліста, гумориста, сатирика

16 **Міжнародний день толерантності**

День працівників радіо, телебачення і зв'язку (90 років тому (1924) з Харкова відбулася перша в Україні радіопередача)

18 **75 років** від дня народження **Джеремі Стронга** (1949), англійського дитячого письменника

20 **Всесвітній день дитини**

21 **Введення в храм Пресвятої Богородиці**

Всесвітній день телебачення

330 років від дня народження **Француа Вольтера** (1694-1778), французького поета, письменника, просвітителя, філософа

22 **День Свободи**

23 **День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій**

Всеукраїнська акція «Запали свічку»

24 **175 років** від дня народження **Френсіс Елізи Годгсон Бернетт** (1849-1924), англо-американської письменниці, драматургині, класика англійської дитячої літератури

26 **115 років** від дня народження **Ежена Йонеско** (1909-1994), румунського та французького письменника, драматурга

27 **145 років** від дня народження **Григорія Авраамовича Чупринки** (1879-1921), українського поета-романтика, політика, борця за самостійність України

29 Всесвітній день інформації

125 років від дня народження **Григорія Михайловича Косинки** (Стрільця) (1899-1934), українського прозаїка, перекладача доби Розстріляного Відродження

30 Апостола Андрія Первозванного

Міжнародний день захисту інформації

75 років від дня народження **Ярослава Михайловича Стельмаха** (1949-2001), українського дитячого письменника, драматурга, прозаїка, кіносценариста, перекладача

50 років від дня народження **Галини Григорівни Крук** (1974), української поетеси, літературознавиці, перекладачки

150 років від дня народження **Люсі Мод Монтгомері** (1874-1942), канадської письменниці, поетеси, журналістки

Грудень

1 Всесвітній день боротьби зі СНІДом

80 років від дня народження **Данієля Пеннака** (1944), французького письменника

3 Міжнародний день інвалідів

4 День обіймів

День інформатики

5 120 років від дня народження **Михайла Гордійовича Дерегуса** (1904–1997), українського живописця і графіка

110 років від дня народження **Івана Івановича Ботька** (1914–1990), українського художника-графіка

6 Святителя Миколая чудотворця

День Збройних Сил України

7 Міжнародний день цивільної авіації

День місцевого самоврядування

- 8**   **140 років** від дня народження **Юліана Опільського** (справж. – Юрій Львович Рудницький; 1884–1937), українського письменника, майстера історичної прози, філолога, педагога
- 160 років** від дня народження **Йосипа Пачоського** (1864–1942), українського і польського ботаніка, зоолога
- 10**   **День прав людини**
- 11**   **Міжнародний день гір**
- 175 років** від дня народження **Еллен Кароліни Софії Кей** (1849–1926), шведської письменниці, педагога, публіциста, громадської діячки
- 12**   **День Сухопутних військ Збройних Сил України**
- 13**   **Всесвітній день дитячого телебачення та радіомовлення**
- 14**   **День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (День ліквідатора)**
- 370 років** від дня народження **Данила Апостола** (1654–1734), українського політичного, військового і державного діяча, гетьмана Лівобережної України
- 17**   **140 років** від дня народження **Елісон Аттли** (1884-1976), англійської письменниці, казкарки
- 70 років** від дня народження **Станіслава Григоровича Бондаренка** (1954), українського поета, прозаїка, перекладача, журналіста
- 18**   **55 років** від дня народження **Оксани Петрівни Кротюк** (1969), української дитячої письменниці, поетеси, редакторки
- 19**   **Міжнародний день допомоги бідним**
105 років від дня народження **Миколи Олексійовича Лукаша** (1919-1988), українського перекладача, мовознавця
- 65 років** від дня народження **Марії Василівни Матіос** (1959), української письменниці, поетеси, публіцистки
- 20**   **Міжнародний день солідарності людей**
- 22**   **125 років** від дня народження **Миколи Васильовича Горбаня** (1899–1973), українського історика, письменника, архівіста

- 23**   **100 років** від дня народження **Михайла Григоровича Водяного** (1924–1987), українського актора
- 24**   **Навечір'я Різдва Христового (Різдвяний святвечір)**
День працівників архівних установ
- 25**   **Різдво Христове**
140 років від дня народження **Анастасії (Насті) Борисівни Грінченко** (1884–1907), української письменниці, громадської та політичної діячки
- 29**   **130 років** від дня народження **Михайла Федоровича Андрієнка-Нечитайла** (1894–1982), українського живописця, театрального художника
- 31**   **75 років** від дня народження **Любові Василівни Голоти** (1949), української письменниці, публіцистки, журналістки

МІЖНАРОДНІ ДАТИ ТА ПОДІЇ

Всесвітня столиця книги (ЮНЕСКО) - м. Аккра (Гана)

Міжнародні десятиріччя ООН:

2014-2024 роки - Десятиріччя стійкої енергетики для всіх

2015-2024 роки - Міжнародне десятиліття осіб африканського походження

2016-2025 рр. - Десятиріччя дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування

2019-2028 роки - Десятиліття ООН щодо сімейних фермерських господарств

2018-2028 - Міжнародне десятиріччя дій «Вода для сталого розвитку»

2021-2030 роки - Міжнародне десятиліття науки про океан в інтересах сталого розвитку

2021-2030 роки - Міжнародне десятиріччя Організації Об'єднаних Націй по відновленню екосистем

2021-2032 роки - Міжнародне десятиріччя мов корінних народів

2024-2033 роки - Міжнародне десятиліття науки для сталого розвитку.

75 років від дня прийняття Генеральною асамблеєю ООН Конвенції про геноцид (09.12.1948)

75 років від прийняття Генеральної асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини (10.12.1948)

